

populară au înscris într-o puternică proporție majoritară (75%), texte originale, contemporane, fapt ce se perpetuează și în anul teatral 1974—75. Lucrările unor Aurel Baranga, Paul Everac, Iloria Iovinescu, Titus Popovici, Al. Mirodan, Leonida Teodorescu, Dorel Dorian, Gh. Vlad, alternează însă cu lucrări clasice ori din perioada interbelică — de la Vasile Alecsandri la V. I. Popa și Tudor Mușatescu —, precum și cu opere ale clasicității universale — de la Molière și Lope de Vega la Cehov și Nușci.

S-a observat totuși că, față de capacitățile echipelor (ca și, față de fondul apercetiv al spectatorilor), teatrele populare ar trebui să dea (respectând, de altfel, însuși regulamentul lor de funcționare) o atenție precumpănitoare lucrărilor de mai scurtă respirație și — acolo unde e cu putință — valorilor teatrale folclorice, recitalurilor de poezie, montajelor mobilizatoare, spectacolelor de imediată priză — de agitație politică, de estradă. Ceea ce, firește, nu înseamnă că trebuie abandonate bunele câștiguri artistice care au stimulat până azi activitatea teatrelor populare. Majoritatea acestor câștiguri sînt legate de contribuția unor regizori sau actori cu care teatrele respective au vechi legături de cola-

borare: D. D. Neleanu (la Rîmnîcu Vilcea), Constantin Codrescu și Christian Maurer (la Mediaș), Dan Radu Ionescu și Ioan Taub (la Lugoj), Cristian Munteanu (la Buzău), Emil Boroghină (la Turnu Severin) ș.a. Este necesară continuarea acestor colaborări, după cum necesară este extinderea preocupării de a găsi noi regizori și actori în sprijinul celorlalte teatre populare.

Din discuțiile pe marginea referatului prezentat de Centrul de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de masă, s-a desprins necesitatea unei atenții sporite față de artistul amator — erou anonim al realizării actului de cultură —, din partea posturilor noastre de radio și televiziune, ca și din partea presei. Stagiuni permanente ale teatrelor populare în Capitală, precum și „treceeri în revistă” sau stagiuni estivale pe litoral sau în stațiuni balneo-climaterice s-ar cuveni cu atât mai mult organizate, cu cît teatrele noastre populare și-au verificat valoarea și și-au câștigat un real prestigiu, în întâlniri internaționale. (Lugojul, de pildă, la Festivalul de la Ilonov — Cehoslovacia; Buzăul la „Interdrama” din Berlinul de vest etc.).

Mihai Crișan

NOTE NOTE NOTE

Scapin în Brazilia

Dramaturg brazilian, autor a numeroase piese, Ariano Suassuna este mai cunoscut în Europa prin *Testamentul unui câine*, operă jucată în numeroase țări (printre altele pe scena Teatrului „Ateneum” din Varșovia). În Franța — eveniment destul de rar în practica programărilor — *Testamentul unui câine* se reprezintă simultan în două teatre: la tînărul Teatru Național de la Odéon, într-o montare — considerată de critică — burlescă, mizînd pe comicul de situație; și la Centrul Teatral din Franche-Comté. Acest colectiv — descentralizat — cu prezențe actoricești mai modeste, a realizat un spectacol pregnant, mai fidel pare-se viziunii sarcastico-violente a autorului. Acțiunea din *Testamentul unui câine* regine se desfășoară în Nord-Estul brazilian, regiune devastată de secetă, acel infern al setei, denumit Sertao. În acest cadru se consumă o farsă enormă și tristă între locuitorii unui sat, printre care înurecă și descurecă itele Juao Grilo — figură legendară a folclorului brazilian, un „Scapin” înversunat să denunțe nedreptățile din cer, pămînt și iad...

Piese uitate

Pe scena londoneză Mersand Theatre s-a montat recent *Geneva*, una din piesele practice uitate ale lui G. B. Shaw. *A Woman Killed with Kindness — O femeie ucisă cu blindețe* de Thomas Heywood — autor contemporan cu Shakespeare — altă operă arar jucată, se reprezintă la Teatrul Național (Old Vic) cu Joan Plowright în rolul principal.

„O mașină care produce rîsul”

Alan Ayckbourn este un tînăr britanic autor de comedii, care spre deosebire de frații săi John Osborne, Harold Pinter sau Charles Dyer, construiește „mecanisme scenice destinate exclusiv amuzamentului”. Tehnica sa, inspirată din mitologia filmului mut (Frații Marx și într-o oarecare măsură de Jacques Tati), a cucerit publicul la debut, cu *Mister Whatnot (Domnul Ce Nu)* — 1963 — o farsă fără cuvinte. Noile sale comedii *Relatively Speaking (Ca să zicem așa)* și *How the Other Half Loves (Cum iubeste celălalt)* se joacă cu mare succes pe scenele din West End. Comparîndu-l cu Feydeau și Goldoni, în abilitatea construcțiilor comice, critica londoneză îl situează pe Ayckbourn în rîndul autorilor care revitalizează azi farsa — gen sleit — spre care publicul se îndreaptă cu poftă.